

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

XXIII Liceum Ogólnokształcącego
im. ks. prof. Józefa Tischnera w Łodzi

Obowiązują od 24.06.2024 r.

PODSTAWA PRAWNA	3
WSTĘP	3
SŁOWNICZEK TERMINÓW	4
I. POSTANOWIENIA OGÓLNE.....	5
II. ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI	5
I. ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI UCZEŃ – PRACOWNIK SZKOŁY	5
II. ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI MAŁOLETNI – MAŁOLETNI.....	8
III. ZASADY I PROCEDURY PODEJMOWANIA INTERWENCJI	9
I. PODEJRZENIE KRZYWDZENIA	9
II. ZESPÓŁ INTERWENCYJNY	9
III. ZASADY USTALANIA PLANU WSPARCIA UCZNIA PO UJAWNIENIU KRZYWDZENIA	10
IV. KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH Z DOSTĘPEM DO SIECI INTERNET.....	11
V. PROCEDURY OCHRONY DZIECI PRZED TREŚCIAMI SZKODLIWYMI I ZAGROŻENIAMI W SIECI INTERNET ORAZ UTRWALONYMI W INNEJ FORMIE.....	12
I. NIEBEZPIECZNE TREŚCI (MATERIAŁY PORNOGRAFICZNE, PROMUJĄCE NIENAWIŚĆ, RASIZM, KSENOFOBIE, PRZEMOC, ZACHOWANIA AUTODESTRUKCYJNE)	12
II. CYBERPRZEMOC	13
III. FAKE NEWS	14
VI. ZASADY PRZEGLĄDU I AKTUALIZACJI STANDARDÓW ORAZ ICH UDOSTĘPNIANIA	14
ZAPISY KOŃCOWE.....	15
ZAŁĄCZNIK NR 1	16
ZAŁĄCZNIK NR 2	17
ZAŁĄCZNIK NR 3	19
ZAŁĄCZNIK NR 4	20
ZAŁĄCZNIK NR 5	21
ZAŁĄCZNIK NR 6	22
ZAŁĄCZNIK NR 7	23

PODSTAWA PRAWNA

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2021r. poz. 1249 oraz z 2023 r. poz. 289 oraz 535).
2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. poz. 1870).
3. Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 1606).
4. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (t. j. Dz.U. z 2023 r. poz. 984 ze zm.).
5. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t. j. Dz.U. z 2023 r. poz. 900).
6. Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1781).
7. Konwencja o prawach dziecka (Dz.U.1991 nr 120, poz. 526).
8. Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych (Dz.U. 2012, poz. 1169).

WSTĘP

Dobro i bezpieczeństwo małoletnich w XXIII Liceum Ogólnokształcącym w Łodzi są priorytetem wszelkich działań podejmowanych przez pracowników na rzecz małoletnich. Pracownik Szkoły traktuje każdego ucznia z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Realizując zadania Szkoły, działa w ramach obowiązującego prawa, obowiązujących w niej przepisów wewnętrznych oraz w ramach posiadanych kompetencji. Niedopuszczalne jest, by pracownik Szkoły stosował wobec małoletniego jakiegokolwiek formy przemocy.

Niniejszy system ochrony małoletnich przed krzywdzeniem określa procedury interwencji w sytuacji gdy do krzywdzenia doszło — określa zasady zmniejszenia rozmiaru jego skutków poprzez prawidłową i efektywną pomoc uczniowi oraz wskazuje odpowiedzialność osób zatrudnionych w Szkole za bezpieczeństwo małoletnich do niej uczęszczających.

Niniejsze Standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem zostały opublikowane na stronie internetowej XXIII Liceum Ogólnokształcącego w Łodzi. Są promowane wśród całego personelu, rodziców i uczniów uczęszczających do XXIII Liceum Ogólnokształcącego

w Łodzi. Poszczególne grupy małoletnich są z poniższymi Standardami aktywnie zapoznawane poprzez prowadzone działania edukacyjne i informacyjne.

SŁOWNICZEK TERMINÓW

1. **Uczeń małoletni** — to każda osoba do ukończenia 18. roku życia.
2. **Krzywdzenie małoletniego** — popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę ucznia, lub zagrożenie dobra ucznia, w tym jego zaniedbanie.
3. **Personel** — każdy pracownik Szkoły bez względu na formę zatrudnienia, w tym współpracownik, stażysta, wolontariusz lub inna osoba, która z racji pełnionej funkcji lub zadań ma (nawet potencjalny) kontakt z dziećmi i młodzieżą.
4. **Opiekun ucznia** — osoba uprawniona do reprezentowania ucznia, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny, a także rodzic zastępczy.
5. **Instytucja** — każda instytucja świadcząca usługi dzieciom i młodzieży lub działająca na rzecz dzieci lub uczniów.
6. **Dyrekcja** — osoba, organ lub podmiot, który w strukturze danej szkoły jest uprawniony do podejmowania decyzji.
7. **Zgoda rodzica ucznia** - oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców ucznia. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami ucznia konieczne jest poinformowanie rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
8. **Dane osobowe ucznia** – to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację małoletniego.

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Celem Standardów Ochrony Małoletnich jest:
  - a) zwrócenie uwagi personelu Szkoły, rodziców i podmiotów współpracujących na konieczność podejmowania wzmożonych działań na rzecz ochrony małoletnich uczniów przed krzywdzeniem;
  - b) określenie zakresu obowiązków przedstawicieli Szkoły w działaniach podejmowanych na rzecz ochrony uczniów przed krzywdzeniem;
  - c) wypracowanie adekwatnej procedury do wykorzystania podczas interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletnich;
  - d) wprowadzenie wzmożonej działalności profilaktyczno – wychowawczej w zakresie zapewnienia ochrony uczniów przed przemocą.
2. Personel Szkoły w ramach wykonywanych obowiązków zwraca uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia dziecka, monitoruje sytuację i dobrostan dziecka oraz stosuje zasady określone w Standardach.
3. Niedopuszczalne jest stosowanie przez personel wobec dziecka jakiegokolwiek formy przemocy.
4. Ze Standardami zapoznawany jest cały personel placówki, a także uczniowie i ich rodzice, zgodnie z procedurami określonymi w treści Standardów.
5. Dyrektor Szkoły wyznacza zespół psychologiczno-pedagogiczny (psycholog, pedagog i pozostali zatrudnieni specjaliści) jako osobę odpowiedzialną za monitorowanie realizacji Standardów, reagowanie na sygnały ich naruszenia, ewaluowanie i modyfikowanie zapisów Standardów i prowadzenie rejestru interwencji i zgłoszeń.
6. Za monitoring bezpieczeństwa urządzeń teleinformatycznych z dostępem do Internetu, Dyrektor czyni odpowiedzialnym nauczyciela informatyki.

II. ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI

I. ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI UCZEŃ – PRACOWNIK SZKOŁY

1. Podstawową zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez personel Szkoły jest działanie dla dobra ucznia i w jego interesie. Personel traktuje ucznia z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby.

2. Zasady bezpiecznych relacji personelu z uczniami obowiązują wszystkich pracowników, stażystów i wolontariuszy.
3. Pracownik Szkoły zobowiązany jest do:
  - utrzymywania profesjonalnej relacji z uczniami i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec ucznia są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych uczniów;
  - odnoszenia się do ucznia z szacunkiem;
  - wysłuchania uczniów i starania się udzielić im odpowiedzi dostosowanej do sytuacji i ich wieku;
  - zachowania cierpliwości i szacunku w komunikacji z uczniami, podkreślając zrozumienie dla uczuć przeżywanych przez nich, nie wymuszając zwrotów na siłę i okazując zainteresowanie, wsparcie i gotowość do rozmowy;
  - niezostawiania uczniowi nieograniczonej wolności, wyznaczanie jasnych granic w postępowaniu i oczekiwaniach, egzekwując konsekwencje za ich nieprzestrzeganie, ucząc tym samym, że odpowiedzialność jest po stronie ucznia, a konsekwencje wynikają z jego działania.
4. Decyzje dotyczące ucznia powinny brać pod uwagę bezpieczeństwo pozostałych uczniów.
5. Uczeń ma prawo do prywatności, odstąpienie od zasad poufności każdorazowo musi być uzasadnione.
6. Pracownik Szkoły zobowiązany jest do zachowania w poufności informacji uzyskanych w związku z pełnioną funkcją lub wykonywaną pracą, dotyczących zdrowia, potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych, seksualności, orientacji seksualnej, pochodzenia rasowego lub etnicznego, poglądów politycznych, przekonań religijnych lub światopoglądów uczniów.
7. Pracownik zobowiązany jest do zapewnienia uczniów, że w sytuacji, kiedy poczują się niekomfortowo otrzymają stosowną pomoc.
8. Każde przemocowe zachowanie wobec ucznia jest niedozwolone. Jako przemoc rozumie się:
  - przemoc psychiczna – przymus, groźby, obrażanie, wyzywanie, ocenianie, krytykowanie, straszenie, szantażowanie, krzyczenie, wyśmiewanie, lekceważenie.
  - przemoc fizyczna – szarpanie, kopalnie, popychanie, policzkowanie, przypalanie papierosem, bicie ręką przy użyciu przedmiotów, klaps.

- przemoc seksualna – gwałt, wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych zachowań seksualnych.
- zaniechanie – głodzenie, nie dostarczanie odpowiedniej ilości jedzenia, nieodpowiednia higiena lub jej brak, niezgłaszanie się z dzieckiem do lekarza (gdy tego wymaga), brak leczenia mimo zaleceń lekarzy, niedopilnowanie w kwestii edukacji, brak przejawiania zainteresowania w jaki sposób dziecko spędza wolny czas, jakie posiada zainteresowania, problemy oraz potrzeby.

9. W relacji personelu z małoletnimi uczniami niedopuszczalne jest w szczególności:

- stosowanie wobec ucznia przemocy w jakiejkolwiek formie, w tym stosowanie kar fizycznych, wykorzystywanie relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby);
- zawstydzanie, upokarzanie, lekceważenie i obrażanie uczniów;
- ujawnianie informacji wrażliwych (wizerunek, informacja o sytuacji rodzinnej, medycznej, prawnej itp.) dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych uczniów;
- zachowywanie się w obecności uczniów w sposób niestosowny, np. poprzez używanie słów wulgarnych, czynienie obraźliwych uwag oraz nawiązywanie w wypowiedziach do atrakcyjności seksualnej;
- nawiązywanie z uczniem jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych, ani składanie mu propozycji o nieodpowiednim charakterze, kierowanie do niego seksualnych komentarzy, żartów, gestów oraz udostępnianie uczniom treści erotycznych i pornograficznych, bez względu na ich formę;
- faworyzowanie uczniów;
- utrwalanie wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych pracownika;
- proponowanie uczniom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji psychoaktywnych, spożywanie ich wspólnie z uczniami lub w ich obecności.

10. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny pracownika z uczniem.

Do sytuacji takich zaliczyć można:

- pomoc uczniowi niepełnosprawnemu w czynnościach higienicznych, jeśli typ niepełnosprawności tego wymaga, a uczeń/ jego opiekun wyrazi zgodę;

- kontakt fizyczny w czasie asekuracji na lekcjach wychowania fizycznego - należy wcześniej uprzedzić wychowanków, w jakim celu i w jaki sposób nauczyciel będzie asekurował ucznia.
11. W przypadku uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi działania nauczycieli zawarte są w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego lub opinii.
  12. Pracownik, który ma świadomość, że uczeń doznał jakiejś krzywdy np. znęcania fizycznego, psychicznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach, wykazując zrozumienie i wyczucie (*załącznik nr 1*).

II. ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI MAŁOLETNI – MAŁOLETNI

1. Podstawową zasadą relacji między małoletnimi i między uczniami pełnoletnimi i niepełnoletnimi jest działanie z szacunkiem, uwzględniające godność i potrzeby małoletnich.
2. Standardem jest tworzenie atmosfery życia szkolnego, które promuje tolerancję i poczucie odpowiedzialności za swoje zachowanie.
3. Uczniowie angażowani są w działania, w których mają możliwość aktywnego uczestniczenia, podejmowania współdziałania i rozwijania podejścia zespołowego, w tym kształtującego pozytywne relacje z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
4. Niedozwolone jest w szczególności:
  - stosowanie przemocy wobec jakiegokolwiek ucznia, w jakiegokolwiek formie;
  - używanie wulgarnego, obraźliwego języka;
  - upokarzanie, obrażanie, znieważanie innych uczniów;
  - zachowanie w sposób niestosowny, tj. używanie wulgarnych słów, gestów, żartów, kierowanie obraźliwych uwag, w tym o zabarwieniu seksualnym;
  - stosowanie zastraszania i gróźb;
  - utrwalanie wizerunku innych uczniów poprzez nagrywanie (również fonii) i fotografowanie bez uzyskania zgody i w sytuacjach intymnych, mogących zawstydić;
  - udostępnianie między małoletnimi substancji psychoaktywnych i używanie ich w swoim otoczeniu.

III. ZASADY I PROCEDURY PODEJMOWANIA INTERWENCJI

I. PODEJRZENIE KRZYWDZENIA

1. W przypadku powzięcia przez pracownika XXIII Liceum Ogólnokształcącego w Łodzi podejrzenia, że uczeń jest krzywdzony (*załącznik nr 2*), pracownik ma obowiązek poinformowania dyrektora lub wyznaczonego pracownika w XXIII Liceum Ogólnokształcącego w Łodzi (*załącznik nr 3*).
2. Po uzyskaniu informacji, Dyrektor lub wyznaczony pracownik XXIII Liceum Ogólnokształcącego w Łodzi wzywa opiekunów ucznia, którego krzywdzenie podejrzewa i informuje ich o podejrzeniu. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia dotyczy ucznia pełnoletniego, co do którego nie zapadło postanowienie o jego ubezwłasnowolnieniu, poinformowanie rodziców oraz podjęcie innych czynności opisanych w niniejszych Standardach jest możliwe tylko po uzyskaniu pisemnej zgody takiego ucznia. Obowiązek uzyskania zgody pełnoletniej, nieubezwłasnowolnionej ofiary krzywdzenia nie jest wymagany dla poinformowania właściwych organów (policja, prokuratura) w sytuacji, gdy domniemane krzywdzenie ma formę przestępstwa ściganego z urzędu.
3. Wyznaczony przez Dyrektora pracownik sporządza opis sytuacji na podstawie rozmów z uczniem, nauczycielami, wychowawcą i rodzicami oraz opracowuje Plan Pomocy Uczniowi.
4. Plan Pomocy Uczniowi powinien zawierać wskazania dotyczące:
  - podjęcia przez XXIII Liceum Ogólnokształcącego w Łodzi działań w celu zapewnienia uczniowi bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji;
  - wsparcia, jakie zaoferuje uczniowi szkoła;
  - skierowania ucznia do specjalistycznej placówki pomocy, jeżeli istnieje taka potrzeba.

II. ZESPÓŁ INTERWENCYJNY

1. Dyrektor Szkoły powołuje Zespół Interwencyjny, którego zadaniem jest zajmowanie się sprawami dotyczącymi wykorzystywania seksualnego, znęcania się fizycznego lub psychicznego nad małoletnim.
2. W skład Zespołu Interwencyjnego wchodzi członkowie zespołu psychologiczno – pedagogicznego.

3. Zespół Interwencyjny sporządza plan pomocy małoletniemu, spełniający wymogi określone na podstawie opisu sporządzonego przez pedagoga szkolnego oraz innych, uzyskanych przez członków zespołu informacji.
4. Sporządzony przez Zespół Interwencyjny plan pomocy małoletniemu wraz z zaleceniem współpracy przy jego realizacji przedstawiany jest rodzicom/opiekunom.
5. Przewodniczący Zespołu Interwencyjnego informuje rodziców/opiekunów o obowiązku XXIII Liceum Ogólnokształcącego – jako instytucji – zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia małoletniego do odpowiedniej instytucji (prokuratura, policja, sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej lub przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego – procedura „Niebieskiej Karty” – w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim interwencji).
6. Po poinformowaniu rodziców/opiekunów małoletniego – Dyrektor XXIII Liceum Ogólnokształcącego składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji lub wniosek o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich, ośrodka pomocy społecznej lub przesyła formularz „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.
7. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie 6.
8. Z przebiegu interwencji sporządza się Kartę Interwencji, której wzór stanowi *załącznik nr 4* do niniejszych Standardów.
9. Wszyscy pracownicy XXIII Liceum Ogólnokształcącego i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu ucznia lub informacje z tym związane, są zobowiązani do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
10. Komplet dokumentów z przebiegu interwencji przechowywany jest w zabezpieczonym przed dostępem osób trzecich miejscu.

III. ZASADY USTALANIA PLANU WSPARCIA UCZNIĄ PO UJAWNIENIU KRZYWDZENIA

1. Pomimo zastosowania procedury interwencji, Dyrektor Szkoły tworzy grupę wsparcia dla pokrzywdzonego ucznia.

2. W skład grupy każdorazowo wchodzi wychowawca oddziału, psycholog szkolny, pedagog szkolny.
3. Do działań zaktywizowany powinien zostać rodzic „niekrzywdzący”, który współpracuje ze szkołą w celu powstrzymania sprawcy przemocy i zapewnienia dziecku pomocy pozaszkolnej. W przypadku krzywdzenia przez obojga rodziców, interwencja polega również na zawiadomieniu sądu rodzinnego i Policji i działania względem rodziców, w tym sprawdzanie bezpieczeństwa domowników, leży w kompetencjach tych instytucji.
4. Grupa wsparcia spotyka się celem ustalenia jaka pomoc uczniowi będzie niezbędna od razu oraz w dalszej perspektywie czasu.
5. Grupa wsparcia tworzy PPU – Plan Pomocy Uczniowi, który stanowi dokument zapisany i przechowywany w aktach ucznia.
6. PPU zawiera przede wszystkim informację o podjętych działaniach, plan spotkań ze specjalistami/opiekunami/nauczycielami oraz przypuszczalny czas trwania wsparcia.
7. PPU obejmuje różne formy pomocy, w tym prawną, psychologiczną, socjalną i medyczną, uwzględniając współpracę interdyscyplinarną w tym zakresie
8. Wnioski ze spotkań z pedagogiem i psychologiem szkolnym stanowią dane wrażliwe uczniów i nie są dołączane do PPU, wyjątek stanowi sytuacja zagrożenia życia lub zdrowia ucznia (np. o planowanym samobójstwie).
9. Planem wsparcia należy objąć także rodzeństwo pokrzywdzonego ucznia, jeśli są uczniami Szkoły.

IV. KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH Z DOSTĘPEM DO SIECI INTERNET

1. W Szkole powołana jest funkcja administratora sieci, który odpowiedzialny jest za instalowanie i aktualizowanie przynajmniej raz w miesiącu programów antywirusowych i zapór sieciowych w celu ochrony systemów przed atakami złośliwego oprogramowania i blokowania na komputerach szkolnych materiałów niedostosowanych do wieku.
2. Szkoła ściśle współpracuje z ekspertem ds. bezpieczeństwa cyfrowego przy organie prowadzącym szkołę.
3. Infrastruktura sieciowa Szkoły zapewnia dostęp do Internetu personelowi i uczniom, zarówno w czasie zajęć pod nadzorem pracownika szkoły, jak i poza nimi, na przeznaczonych do tego komputerach, znajdujących się w bibliotece.

4. W przypadku użytkowania sprzętu z dostępem do Internetu pod nadzorem pracownika Szkoły, ma on obowiązek informowania uczniów o zasadach bezpiecznego korzystania z zasobów internetowych i czuwania nad bezpiecznym korzystaniem z Sieci podczas zajęć.
5. W szkole prowadzone są cykliczne działania profilaktyczne z zakresu zasad bezpiecznego korzystania z Internetu, a na jej terenie (gabinet pedagoga, biblioteka szkolna, sale informatyczne) dostępne są materiały edukacyjne z tego zakresu.
6. Na terenie szkoły dostępna jest sieć wifi, zabezpieczona hasłem dostępu.
7. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści administrator sieci stara się ustalić, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia, a swoje ustalenia przekazuje Dyrektorowi, który organizuje dla dziecka rozmowę z psychologiem lub pedagogiem. Jeśli ten uzyska informację, że dziecko jest krzywdzone, podejmuje działania opisane w procedurze ochrony
8. Zasady korzystania z prywatnych urządzeń elektronicznych reguluje Statut Szkoły.

V. PROCEDURY OCHRONY DZIECI PRZED TREŚCIAMI SZKODLIWYMI I ZAGROŻENIAMI W SIECI INTERNET ORAZ UTRWALONYMI W INNEJ FORMIE

I. NIEBEZPIECZNE TREŚCI (MATERIAŁY PORNOGRAFICZNE, PROMUJĄCE NIENAWIŚĆ, RASIZM, KSENOFOBIE, PRZEMOC, ZACHOWANIA AUTODESTRUKCYJNE)

1. Treści nielegalne lub niezgodne z regulaminem danej strony zgłaszane są administratorom strony.
2. W przypadku zgłoszenia o dostępie do treści nieodpowiednich, administrator sieci ustala okoliczności zdarzenia, podejmując próbę ustalenia sprawcy i świadków incydentu, a także zabezpiecza dowody, konfiguruje zabezpieczenia sieci szkolnej, by na nowo zablokować dostęp do niewłaściwych treści. Z poczynionych ustaleń sporządza Kartę Interwencji.
3. Jeśli treści niebezpieczne dotyczą osób niezwiązanych ze Szkołą, Dyrektor zgłasza zdarzenie odpowiednim służbom (sądowi rodzinnemu lub Policji), przekazując zabezpieczone materiały.
4. Jeśli uczestnikami zdarzenia są uczniowie Szkoły, ze sprawcą i ofiarą przeprowadzona jest rozmowa (oddzielnie) psychologa lub pedagoga szkolnego na temat emocji, jakie może

budzić materiał, do jakich zachowań zachęca, omówione zostają także konsekwencje zdarzenia wynikające ze złamania Statutu Szkoły.

5. Powiadomieni zostają rodzice uczniów, których informuje się o poczynionych ustaleniach i dalszych działaniach Szkoły (zastosowane kary statutowe/ środki oddziaływania wychowawczego, powiadomienie organów ścigania, wsparcie psychologiczno - pedagogiczne).
6. Współpraca z organami ścigania lub sądem rodzinnym obligatoryjnie musi zaistnieć w przypadku naruszenia zakazu rozpowszechniania materiałów pornograficznych z udziałem małoletniego (osoby poniżej 18 roku życia – art. 202 § 3 kodeksu karnego) oraz treści propagujących publicznie faszystowski lub inny totalitarny ustrój państwa lub nawołujących do nienawiści na tle różnic narodowościowych, etnicznych, rasowych, wyznaniowych (art. 256 i art. 257 kodeksu karnego).

II. CYBERPRZEMOC

1. Uczeń, który stał się ofiarą lub świadkiem cyberprzemocy (wyśmiewania, poniżania uczestników społeczności szkolnej przy użyciu technologii cyfrowych, obraźliwych komentarzy, rozpowszechniania wizerunku, manipulowania zdjęciami itp.) powinien zgłosić sytuację do wychowawcy klasy lub pedagoga/psychologa szkolnego. Zgłoszenia może dokonać także świadek cyberprzemocy.
2. Przedstawiciel personelu, do którego dotarła informacja próbuje ustalić okoliczności zdarzenia, zebrać dowody w postaci zrzutów ekranu, wiadomości, komentarzy, zdjęć, adresów stron internetowych. Zebrane materiały przekazywane są osobie wskazanej w rozdziale 1 ust. 5, która wykonuje Kartę Interwencji.
3. O zdarzeniu poinformowani zostają rodzice, którzy wspólnie z administratorem sieci i koordynatorem ds. Standardów ustalają, czy sytuacja wymaga powiadomienia organów ścigania i czy odpowiedzialnym za to będzie rodzic czy Szkoła.
4. Pedagog/ psycholog szkolny udziela pomocy psychologiczno – pedagogicznej ofierze, wyjaśniając również rolę Szkoły w przeciwdziałaniu zjawisku cyberprzemocy i kolejne etapy postępowania Szkoły.
5. Jeśli sprawcą jest uczeń Szkoły, pedagog lub psycholog szkolny powinien przeprowadzić z nim rozmowę, w wyniku której ustali, czy istnieją przesłanki do zgłoszenia sprawy do sądu rodzinnego lub Policji (przestępstwa ścigane z urzędu), czy wystarczające będzie zastosowanie kar statutowych/ środków oddziaływania wychowawczego.

III. FAKE NEWS

1. Włączenie zagadnienia dezinformacji do tematów działalności profilaktycznej, w tym w ramach realizacji zajęć z informatyki, celem wspierania umiejętności medialnych.
2. Prowadzenie kontroli mediów społecznościowych pod względem działań mających na celu ograniczenie rozpowszechniania fake newsów oraz sprawdzanie publikowanych w sieci treści.
3. Reagowanie na potencjalne zagrożenie – prostowanie informacji, zgłaszanie administratorowi strony, jeśli treści są nielegalne lub niezgodne z regulaminem.

VI. ZASADY PRZEGLĄDU I AKTUALIZACJI STANDARDÓW ORAZ ICH UDOSTĘPNIANIA

1. Procedura aktualizowania Standardu odbywa się nie rzadziej niż raz na 2 lata.
2. Osoba odpowiedzialna za realizację Standardów zobowiązana jest do przeprowadzania wśród pracowników Szkoły (przynajmniej raz w roku) ankiety, której wzór stanowi *załącznik nr 5* do niniejszych Standardów.
3. Po przeprowadzonej ankiecie, osoba odpowiedzialna opracowuje wypełnione ankiety oraz sporządza z nich raport, który przedstawia Dyrektorowi Szkoły.
4. Dyrektor wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom Szkoły nowe brzmienie dokumentu: Standardy Ochrony Małoletnich.
5. Dokument Standardy Ochrony Małoletnich jest dokumentem Szkoły ogólnodostępnym dla personelu Szkoły, uczniów oraz ich opiekunów.
6. Dokument jest dostępny u Dyrektora Szkoły, pedagoga, psychologa oraz opublikowany na stronie internetowej Szkoły.
7. Dokument omawiany jest na pierwszym zebraniu z opiekunami w danym roku szkolnym (chyba, że ulegnie zmianie, wówczas omawiany jest również na pierwszym zebrań odbywającym się po wprowadzeniu zmian).
8. Nauczyciel daje opiekunom do podpisania oświadczenie, że zapoznali się ze Standardami. Oświadczenie stanowi *załącznik nr 6* do niniejszych Standardów.
9. Nauczyciele, wychowawcy na lekcji wychowawczej mają obowiązek zapoznania uczniów ze Standardami oraz omówienia ich w taki sposób, aby uczniowie mogli go zrozumieć niezależnie od wieku i sprawności intelektualnej.
10. Standardy Ochrony Małoletnich zamieszczone są na stronie internetowej Szkoły.

ZAPISY KOŃCOWE

1. Dyrektor przechowuje Rejestr zdarzeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich (*załącznik nr 7*).
2. Standardy Ochrony Małoletnich wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
3. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników Szkoły, uczniów i ich opiekunów, w szczególności poprzez przesłanie tekstu drogą elektroniczną oraz poprzez zamieszczenie na stronie internetowej, jak również poinformowanie rodziców uczniów za pośrednictwem dziennika elektronicznego.

Jak rozmawiać z uczniem krzywdzonym:

1. Zadbaj o sprzyjające warunki rozmowy:
  - Oddzielny pokój;
  - Bez obecności osób postronnych;
  - Brak pośpiechu.
2. Przyjmij pozycję ciała dostosowaną do pozycji ucznia.
3. Używaj języka zrozumiałego dla ucznia.
4. Okazuj uczniowi szacunek akceptację i empatyczne zrozumienie.
5. Bądź cierpliwy- uczeń może zaprzeczać prawdzie.
6. Nie naciskaj na ucznia - wyznanie prawdy może łączyć się z ogromnym lękiem.
7. Wykaż dowód uznania za odwagę podjęcia rozmowy tj. nie za treść rozmowy, lecz za to, że mówi.
8. Bądź świadomy oznak zaniepokojenia ucznia, losem rodziców - nie wypowiadaj przy nim negatywnych opinii o rodzicach, opiekunach.
9. Nazwij przemoc przemocą i pokaż uczniowi, że nie jest winien tego co zrobił dorosły.
10. Wspieraj ucznia w trakcie rozmowy.
11. Wyjaśnij dziecku w przystępny sposób, co zamierzasz dalej robić.

Nauczyciel reaguje w sytuacji gdy:

1. Uczeń jest często brudny, nieprzyjemnie pachnie.
2. Uczeń kradnie jedzenie, pieniądze itp.
3. Uczeń jest głodny.
4. Uczeń nie otrzymuje potrzebnej mu opieki medycznej, szczepień, okularów itp.
5. Uczeń nie ma przyborów szkolnych, odzieży, butów i innych przedmiotów codziennego użytku.
6. Uczeń ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, otarcia naskórka, poparzenia, ugryzienia, złamania kości itp.), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić (obrażenia są w różnej fazie gojenia).
7. Podawane przez ucznia wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp. uczeń często je zmienia.
8. Pojawia się niechęć przed udziałem w lekcjach wychowania fizycznego.
9. Uczeń nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody.
10. Uczeń boi się rodzica lub opiekuna, boi się przed powrotem do domu.
11. Uczeń cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.
12. Uczeń jest bierny, wycofany, uległy, przestraszony, depresyjny, często zachowuje się agresywnie, buntuje się, samookaleczania się.
13. Uczeń osiąga słabsze wyniki w nauce, w stosunku do swoich możliwości.
14. Uczeń używa środków psychoaktywnych.
15. Uczeń nadmiernie szuka kontaktu z innym dorosłym – „lepkość dziecka”.
16. Uczeń ucieka z domu.
17. Nastąpiła nagła i wyraźna zmiana zachowania ucznia.
18. Uczeń mówi o przemocy, opowiada o sytuacjach których doświadcza.
19. Inne negatywne działania osób trzecich wobec ucznia.

Nauczyciele zwracają uwagę, gdy:

1. Rodzic/opiekun podaje nieprzekonujące informacje lub odmawia wyjaśnienia przyczyn obrażeń ucznia.
2. Rodzic/opiekun odmawia, nie utrzymuje kontaktów z osobami zainteresowanymi losem dziecka.
3. Rodzic/opiekun mówi o uczniu w negatywny sposób, ciągle obwinia, poniża i strofuje ucznia (używa określeń „ idiota”, „gnojek”, „ gówniarz”)
4. Rodzic/opiekun poddaje ucznia surowej dyscyplinie lub jest nadopiekuńczy lub zbyt pobłażliwy lub odrzuca ucznia.
5. Rodzic/opiekun nie interesuje się losem i problemami ucznia.
6. Rodzic/opiekun jest apatyczny, pogrążony w depresji.
7. Rodzic/opiekun zachowuje się agresywnie.
8. Rodzic/opiekun ma zaburzony kontakt z rzeczywistością, reaguje nieadekwatnie do sytuacji, wypowiada się niespójnie.
9. Rodzic/opiekun nie ma świadomości lub neguje potrzeby ucznia.
10. Rodzic/opiekun faworyzuje jedno z rodzeństwa.
11. Rodzic/opiekun nadużywa alkoholu narkotyków lub innych środków odurzających.

Nauczyciel widzi/podejrzewa krzywdę małoletniego

zawiadom wychowawcę
lub pedagoga
lub psychologa
lub pedagoga specjalnego
lub dyrektora

obowiązkowo sporządź notatkę służbową
z przebiegu działań

nadal bądź czujny i obserwuj ucznia

Nauczyciel otrzymuje zgłoszenie od małoletniego

natychmiastowo zgłoś sytuację do zespołu interwencyjnego

zostaw ucznia pod opieką zespołu

obowiązkowo sporządź notatkę

zostań z uczniem podczas rozmowy
i działań zespołu interwencyjnego

obowiązkowo sporządź notatkę

KARTA INTERWENCJI W XXIII LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM

W ŁODZI

Imię i nazwisko ucznia		
Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)		
Osoba zgłaszająca interwencję		
Opis działań podjętych przez personel/pedagoga/psychologa	Data	Działanie
Spotkania z opiekunami małoletniego	Data	Działanie
Forma podjętej interwencji	<i>Zawiadomienie policji</i> <i>Zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa Wniosek o wgląd w sytuację rodziny Inny rodzaj interwencji. Jaki?</i>	
Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji		
Wyniki interwencji: działania organów sprawiedliwości, działania szkoły, działania rodziców	Data	Działanie

**MONITORING STANDARDÓW – ANKIETA DLA PRACOWNIKÓW
W XXIII LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM W ŁODZI**

Lp.	Odpowiedz na poniższe pytania	Tak	Nie
1.	Czy znasz standardy ochrony uczniów obowiązujące w naszej Szkole?		
2.	Czy znasz treść dokumentu „Standardy Ochrony Małoletnich” w XXIII Liceum Ogólnokształcącym w Łodzi?		
3.	Czy uważasz, że potrafisz rozpoznać syndromy krzywdzonego ucznia?		
4.	Czy wiesz w jaki sposób zareagować na symptomy krzywdzenia ucznia?		
5.	Czy zaobserwowałeś naruszenie zasad określonych w Standardach oraz w pozostałych regulaminach i procedurach przez innego pracownika?		
6.	Czy masz uwagi / sugestie / przemyślenia związane z funkcjonującymi w Szkole „Standardami Ochrony Małoletnich”? (Jeżeli tak, opisz je w tabeli poniżej)		
7.	Czy jakieś działanie związane z przyjęciem Standardów jest odbierane jako trudne lub niechętnie podchodzisz do jego realizacji z innych powodów?		
JEŚLI NA KTÓREŚ Z PYTAŃ W ANKIECIE MONITORING STANDARDÓW ODPOWIEDZIAŁEŚ TAK			
NAPISZ: <u>Jakie zasady zostały naruszone?</u>			
NAPISZ: <u>Jakie działania podjąłeś?</u>			
NAPISZ: <u>Czy masz jakieś sugestie lub propozycję poprawy obowiązujących standardów</u>			

REJESTR ZDARZEŃ PODEJRZENIA KRZYWDZENIA LUB KRZYWDZENIA MAŁOLETNICH W XLVII LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM W ŁODZI							
L.p.	Imię i nazwisko małoletniego, klasa	Data i miejsce interwencji, osoba interweniująca	Rodzaj krzywdzenia, osoba krzywdząca lub podejrzana o krzywdzenie	Zastosowanie procedury i formy pomocy	Powiadomienie osoby, instytucji, organy zewnętrzne	Uwagi	Podpis dyrektora